Bhaddiyasutta

Oversatt av Kåre A. Lie

April 2025

AN IV. 4.5.3 (4.193) Bhaddiya
Bhaddiyasutta

193. En gang da Mesteren bodde i huset med de spisse gavlene i Storlunden ved Vesali, kom licchavien Bhaddiya bort til ham, hilste høflig og satte seg ned. Så sa han:

"Jeg har hørt at Gotama produserer forlokkende illusjoner som lokker filosofer fra andre skoler til omvendelse. Snakker de sant, de som sier dette, Mester? De rakker ikke ned på Mesteren ved å si noe usant? Snakker de i samsvar med læren? Eller vil en som også følger denne læren fortjene kritikk for å si noe slikt? Vi vil jo ikke si noe om deg som ikke er sant, Mester."

"Ikke tro på alt som blir sagt, Bhaddiya! Ikke tro på tradisjoner eller rykter! Ikke tro på tekster, slutninger eller konklusjoner. Ikke tro på refleksjoner, støtte til bestemte teorier eller slikt som folk flest godkjenner, og ikke tro på den eller den filosofen bare fordi han er læreren deres! Men når dere selv vet at 'denne læren er usunn, denne læren er skadelig, denne læren vil de vise kritisere, hvis denne læren blir praktisert og gjennomført, vil den føre til skade og lidelser – da bør dere forkaste den, Bhaddiya.

Hva mener du om dette, Bhaddiya? Hvis en person blir grådig, fører det til nytte eller skade?"

"Skade, Mester."

"En person som er dominert av grådighet, vil drepe andre, ta det som ikke er hans, gå til andres hustruer, lyve, og lure andre med på slikt som vil bli til langvarig skade og lidelse for dem."

"Ja, Mester. Slik er det."

"Hva mener du om dette, Bhaddiya? Hvis en person blir fylt av hat, fører det til nytte eller skade?"

"Skade, Mester."

"En person som er dominert av hat, vil drepe andre, ta det som ikke er hans, gå til andres hustruer, lyve, og lure andre med på slikt som vil bli til langvarig skade og

lidelse for dem."

"Ja, Mester. Slik er det."

"Hva mener du om dette, Bhaddiya? Hvis en person er uvitende, fører det til nytte eller skade?"

"Skade, Mester."

"En person som er dominert av uvitenhet, vil drepe andre, ta det som ikke er hans, gå til andres hustruer, lyve, og lure andre med på slikt som vil bli til langvarig skade og lidelse for dem."

"Ja, Mester. Slik er det."

"Hva mener du om dette, Bhaddiya? Hvis en person blir bråsint, fører det til nytte eller skade?"

"Skade, Mester."

"En person som er dominert av å være bråsint, vil drepe andre, ta det som ikke er hans, gå til andres hustruer, lyve, og lure andre med på slikt som vil bli til langvarig skade og lidelse for dem."

"Ja, Mester. Slik er det."

"Hva mener du om dette, Bhaddiya? Er disse tingene sunne eller usunne?"

"Usunne, Mester."

"Skadelige eller uskadelige?"

"Skadelige, Mester."

"Blir de kritisert eller ikke kritisert av de vise!"

"Da blir de kritisert av de vise, Mester."

"Vil de føre til skade og lidelser hvis de blir praktisert og gjennomført? Eller vil de ikke det?"

"De vil føre til skade og lidelser hvis de blir praktisert og gjennomført, Mester. Dette mener nå jeg."

"Det var derfor jeg sa at dere ikke skal tro på alt som blir sagt, Bhaddiya! Ikke tro på tradisjoner eller rykter! Ikke tro på tekster, slutninger eller konklusjoner. Ikke tro på refleksjoner, støtte til bestemte teorier eller slikt som folk flest godkjenner, og ikke tro på den eller den filosofen bare fordi han er læreren deres! Men når dere selv vet at 'denne læren er usunn, denne læren er skadelig, denne læren vil de vise kritisere, hvis denne læren blir praktisert og gjennomført, vil den føre til skade og lidelser – da bør dere forkaste den, Bhaddiya.

Så ikke tro på alt som blir sagt, Bhaddiya! Ikke tro på tradisjoner eller rykter! Ikke tro på tekster, slutninger eller konklusjoner. Ikke tro på refleksjoner, støtte til bestemte teorier eller slikt som folk flest godkjenner, og ikke tro på den eller den filosofen bare fordi han er læreren deres! Men når dere selv vet at 'denne læren er sunn, denne læren er uskadelig, denne læren vil de vise rose, hvis denne læren blir praktisert og gjennomført, vil den føre til nytte og lykke – da bør dere følge den, Bhaddiya.

Hva mener du om dette, Bhaddiya? Hvis en person ikke er grådig, fører det til nytte eller skade?"

"Nytte, Mester."

"En person som ikke er dominert av grådighet, vil ikke drepe andre, ikke ta det som ikke er hans, ikke gå til andres hustruer, ikke lyve, og ikke lure andre med på slikt som vil bli til langvarig skade og lidelse for dem."

"Ja, Mester. Slik er det."

"Hva mener du om dette, Bhaddiya? Hvis en person ikke hater, fører det til nytte eller skade?"

"Nytte, Mester."

"En person som ikke er dominert av hat, vil ikke drepe andre, ikke ta det som ikke er hans, ikke gå til andres hustruer, ikke lyve, og ikke lure andre med på slikt som vil bli til langvarig skade og lidelse for dem."

"Ja, Mester. Slik er det."

"Hva mener du om dette, Bhaddiya? Hvis en person ikke er uvitende, fører det til nytte eller skade?"

"Nytte, Mester."

"En person som ikke er dominert av uvitenhet, vil ikke drepe andre, ikke ta det som ikke er hans, ikke gå til andres hustruer, ikke lyve, og ikke lure andre med på slikt som vil bli til langvarig skade og lidelse for dem."

"Ja, Mester. Slik er det."

"Hva mener du om dette, Bhaddiya? Hvis en person ikke er bråsint, fører det til nytte eller skade?"

"Nytte, Mester."

"En person som ikke er dominert av bråsinne, vil ikke drepe andre, ikke ta det som ikke er hans, ikke gå til andres hustruer, ikke lyve, og ikke lure andre med på slikt som vil bli til langvarig skade og lidelse for dem."

"Ja, Mester. Slik er det."

"Hva mener du om dette, Bhaddiya? Er disse tingene sunne eller usunne?"

"Sunne, Mester."

"Skadelige eller uskadelige?"

"Uskadelige, Mester."

"Blir de kritisert eller ikke kritisert av de vise!"

"Da blir de ikke kritisert av de vise, Mester."

"Vil de føre til nytte og lykke hvis de blir praktisert og gjennomført? Eller vil de ikke det?"
"De vil føre til nytte og lykke hvis de blir praktisert og gjennomført, Mester. Dette mener nå jeg."

"Det var derfor jeg sa at dere ikke skal tro på alt som blir sagt, Bhaddiya! Ikke tro på tradisjoner eller rykter! Ikke tro på tekster, slutninger eller konklusjoner. Ikke tro på refleksjoner, støtte til bestemte teorier eller slikt som folk flest godkjenner, og ikke tro på den eller den filosofen bare fordi han er læreren deres! Men når dere selv vet at 'denne læren er sunn, denne læren er uskadelig, denne læren vil de vise rose, hvis denne læren blir praktisert og gjennomført, vil den føre til nytte og lykke – da bør dere følge den, Bhaddiya.

Alle gode og verdige personer i verden oppmuntrer og oppfordrer elevene sine slik, Bhaddiya: Kom her, min venn, og fordriv grådigheten! Når du har fordrevet grådighet, vil du ikke lenger gjøre noe med kropp, sinn eller tale som springer ut av grådighet. Fordriv hatet! Når du har fordrevet hatet, vil du ikke lenger gjøre noe med kropp, sinn eller tale som springer ut av hat. Fordriv uvitenheten! Når du har fordrevet uvitenheten, vil du ikke lenger gjøre noe med kropp, sinn eller tale som springer ut av uvitenhet. Fordriv bråsinnet! Når du har fordrevet bråsinnet, vil du ikke lenger gjøre noe med kropp, sinn eller tale som springer ut av bråsinne."

Da Mesteren hadde sagt dette, svarte licchavien Bhaddiya:

"Utmerket, Mester, utmerket! Det er som å rette opp det som var blitt veltet, eller som å åpenbare det som var skjult. Det er som å vise veien til en som var gått vill, eller som å bære lys inn i mørket, slik at den som har øyne kan se det som er der. Nettopp slik har du forklart læren på mange måter, Mester. Nå tar jeg tilflukt i deg, Mester, i læren og i munkefellesskapet. Vær så snill å regne meg som en legvenn, Mester, som har tatt tilflukt fra i dag av og så lenge jeg lever."

"Men har jeg noen gang sagt til deg, Bhaddiya: 'Kom og bli eleven min! Jeg vil være læreren din!'?

"Nei, det har du ikke, Mester!"

"Da synes jeg nok at de filosofene og brahmanene som sier at Gotama produserer forlokkende illusjoner som lokker filosofer fra andre skoler til omvendelse, lyver. De snakker usant og rakker ned på meg med rene løgner."

"Hvis dette er forlokkende illusjoner, er det gode og vakre illusjoner, Mester. Jeg skulle ønske at alle mine slektninger, som jeg er glad i, ville la seg omvende av disse forlokkende illusjonene, for dette vil være dem til langvarig nytte og glede! Hvis alle adelsmenn, brahmaner, borgere og arbeidere ville la seg omvende av disse forlokkende illusjonene, vil det være dem til langvarig nytte og glede!"